

Atodiad 1 – Rhaglen Waith ychwanegol CDLIA Sir Fynwy i fynd i'r afael â mater o effaith datblygiadau arfaethedig ar afonydd Ardaloedd Cadwraeth Arbennig

Cyflwyniad

Mae Cyngor Sir Fynwy wedi derbyn gohebiaeth gan yr Arolygwyr sy'n archwilio'r CDLIA yn gofyn am baratoi rhagor o wybodaeth i fynd i'r afael â mater o effaith datblygiadau arfaethedig ar Ardaloedd Cadwraeth Arbennig afonol mewn perthynas â rhyddhau ffosfforws. Mae'r Cyngor wedi cael y dasg o baratoi rhaglen waith ar gyfer ymgymryd â'r holl waith ychwanegol, gan nodi tasgau allweddol a dyddiadau targed ar gyfer cwblhau a chyflwyno dogfennau newydd/wedi'u diweddarau erbyn 15fed Rhagfyr 2025, ac mae manylion amdanynt wedi'u nodi yn y tabl isod.

Mae cwmpas y gwaith ychwanegol hwn yn gofyn am:

- a) Gwybodaeth bellach am y cynnydd posibl mewn llwyth maetholion o ganlyniad i weithredu'r CDLIA.
- b) Rhagor o wybodaeth am y dull o liniaru ar sail 'flwyddyn ar ôl blwyddyn' a dalgylch.
- c) Manylion y camau sy'n cael eu cymryd i weithredu mesurau lliniaru a sut y cânt eu sicrhau.
- d) Ystyriaeth o'r dyfarniad diweddar yn achos *CG Fry & Sons Ltd v SSHCLG* [2025] UKSC 35, sy'n ymwneud â datblygiadau ymrwymedig.
- e) Ystyriaeth o a oes angen ystyried cyfraniadau maetholion o ddatblygiadau dibreswyl.

Fel rhan o'r gwaith hwn, rhoddir ystyriaeth i strategaethau a chamau gweithredu presennol a rhai'r dyfodol gan Fwrdd Rheoli Maetholion perthnasol Afon Gwy a Phartneriaeth Dalgylch Wysg, ynghyd ag opsiynau lliniaru posibl, amserlenni posibl a mecanweithiau cyflawni.

Bydd canlyniadau'r gwaith hwn yn gofyn am baratoi Cynllun Cyflawni Seilwaith a Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd wedi'u diweddarau (mewn ymgynghoriad â CNC), papur esboniadol/cefndir, cynllun gweithredu lliniaru lefel uchel ac amserlen o newidiadau arfaethedig i'r CDLIA, yn ôl y galw.

Mae Cyngor Sir Fynwy yn y broses o benodi ymgynghorwyr i gynorthwyo gyda'r gwaith hwn.

Rhaglen Waith: Dull a Methodoleg

Tasg	Amserlen
1	Cyfarfodydd cychwynnol a chynnydd gyda'r ymgynghorydd
	Dechrau Ionawr 2026
2	Cyfrifiadau cyllideb a chynnydd mewn capasiti a gynhyrchwyd gan welliannau i'r Gweithfeydd Trin Dŵr Gwastraff Bydd cyfrifiadau cyllideb yn cael eu cynnal gan ddefnyddio'r gyfrifiannell ddiweddaraf a ddarparwyd gan Lywodraeth Cymru, sy'n cwmpasu dalgylchoedd Afon Wysg ac Afon Gwy, er mwyn rhoi hyder y gellir datblygu'n rhesymol faint o ddatblygiad a gynigir mewn unrhyw safleoedd a ddyrannwyd neu a ymrwymwyd mewn ardaloedd lle mae cyfyngiadau niwtraliaeth maetholion yn berthnasol, ac a oes angen unrhyw liniaru ychwanegol uwchlaw'r hyn a ddarperir trwy dynhau terfynau trwydded ffosfforws mewn rhai Gweithfeydd Trin Gwastraff Dŵr. Yn unol â cheisiadau'r Arolygwyr, cyflwynir y canlyniadau fel a ganlyn: • Rhagweld cynnydd mewn cyfrolau ffosfforws (P) bob blwyddyn o'r CDLIA ym mhob dalgylch ACA trwy wneud rhagdybiaethau rhesymol ar gyfer unedau/arwynebedd llawr, cyfnodau, adeiladu allan a meddiannaeth. • Cyfanswm y llwythi cyffredinol ar gyfer datblygu yn nalgylchoedd Afon Wysg ac Afon Gwy ar gyfer pob blwyddyn o'r CDLIA. • Enw'r gwaith trin dŵr gwastraff perthnasol, terfynau trwydded arfaethedig cyfredol neu yn y dyfodol a sut mae unrhyw gapasiti ffosfforws a nodwyd yn ymwneud â'r gofynion niwtraliaeth maetholion ar gyfer y dalgylch y mae'r gwaith trin dŵr gwastraff yn ei wasanaethu (h.y. a oes capasiti wedi'i ryddhau sy'n caniatáu i'r holl ddatblygiad ddod ymlaen fel y cynlluniwyd yn y CDLIA neu a oes problemau cyflwyno fesul cam posibl neu angen am liniaru ychwanegol ar unrhyw adeg neu mewn lleoliad).
	I'w gwblhau ddiwedd mis Ionawr 2026

3	Ymchwiliad i opsiynau lliniaru lefel uchel Lle nodir y byddai llwythi ffosfforws ychwanegol yn codi (er gwaethaf gwelliannau i'r gwaith trin dŵr gwastraff) oherwydd datblygiadau yn y CDLIA, bydd angen gwaith lliniaru ychwanegol i wrthbwysu'r cynnydd. Rhoddir ystyriaeth ar lefel uchel i'r ystod o fesurau lliniaru amgen ac ychwanegol y gellir eu hystyried er mwyn gwneud pob datblygiad arfaethedig yn niwtral o ran maetholion. Bydd hyn yn cynnwys rhai enghreifftiau ymarferol o sut y gellid lliniaru unrhyw ffosfforws gormodol gweddilliol (yn ôl blwyddyn a dalgylch y CDLIA). Ar y cam hwn, ni fyddai'n benodol i'r datblygiad/safle ond byddai'n rhoi syniad o ba raddfa o liniaru a allai fod ei hangen a chostau bras. Bydd perthnasedd posibl dyraniadau safleoedd cyflogaeth i gyfrannu llwyth maetholion at safleoedd yr ACA yn cael ei ystyried, ynghyd ag ystyried dyfarniad diweddar CG Fry & Sons Ltd v SSHCLG [2025] UKSC 35 sy'n ymwneud â datblygiadau ymrwymedig.	I'w gwblhau erbyn 23 Chwefror 2026
4	Gan adlewyrchu canlyniadau'r tasgau uchod, diweddarwch y canlynol yn ôl yr angen: • Cynllun Cyflawni Seilwaith. • Fframwaith polisi'r CDLIA. Adolygu polisiâu perthnasol y CDLIA Adneuo, nodi unrhyw welliannau sydd eu hangen ac, os oes angen, paratoi amserlen o newidiadau arfaethedig i'r CDLIA. • Asesiad hyfywedd lefel uchel i ystyried unrhyw liniaru ychwanegol sydd ei angen. • Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd – ymgynghori â CNC ynghylch unrhyw ddiweddariadau arfaethedig.	I'w gwblhau erbyn diwedd Ebrill 2026
5	Papur Esboniadol/Cefndir a Chynllun Gweithredu Lliniaru Lefel Uchel Paratoi papur esboniadol/cefndir i dynnu ynghyd ganfyddiadau'r tasgau uchod ac egluro safbwynt y Cyngor ynghylch y materion a godwyd. Paratoi cynllun gweithredu lliniaru (yn nodi opsiynau lliniaru lefel uchel i'w cytuno yn ystod y Cyfnod Rheoli Datblygu).	I'w gwblhau erbyn diwedd Ebrill 2026

Mae'r Cyngor yn ymddiried bod y cwmpas gwaith uchod yn ddull derbyniol o fynd i'r afael yn effeithiol â'r materion a godwyd yn eich llythyr dyddiedig 1 Rhagfyr 2025. Os ystyrir bod angen mireinio/manylu ymhellach ar unrhyw un o'r tasgau a nodir uchod neu os nad ydynt yn glir, byddem yn ddiolchgar pe gallech roi gwybod i ni cyn gynted â phosibl.